

Szczałki 10 osób odnalezione na Górkach Czechowskich w Lublinie

5.6.2026 - | Instytut Pamięci Narodowej

Zespół Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN zakończył VIII etap prac na Górkach Czechowskich w Lublinie. Ich celem było odnalezienie miejsc pochówku ofiar niemieckich egzekucji z okresu II wojny światowej. Działania prowadzono w ramach śledztwa Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (OKŚZpNP) w Lublinie. Prace przeprowadzono w dn. 11-29 maja 2026 r. w centralnej części wąwozu głównego, gdzie w latach 2022-2025 ujawniono pięć zbiorowych mogił, kryjących szczątki ponad 60 osób. Miejsce tegorocznych prac łączyło się bezpośrednio z przebadanym do tej pory obszarem: w rozszerzeniu terenu w wąwozie głównym, w okolicach tzw. mogiły legionisty.

W trakcie podjętych badań założono jeden sondaż o maksymalnych wymiarach 27,0 na 18,0 m i głębokości dochodzącej do 4,3 m. W sumie przebadano powierzchnię około 312,4 m², w ramach której ujawniono jedną jamę grobową, zawierającą szczątki dziesięciu ofiar.

Wstępne oględziny pozwoliły stwierdzić, że szkielety należały do osób dojrzałych – dziewięciu mężczyzn i jednej kobiety. Wiek większości ofiar oscylował w przedziale 20-50 lat, tylko w jednym przypadku określono go na 40-60 lat. Pewna ilość ujawnionych kości czaszek składała się z licznych fragmentów o ostrych brzegach lub wykazywała potencjalne szczeliny złamań w zakresie których mogło dojść do urazu lub przetrzału. W co najmniej dwóch przypadkach zlokalizowano otwory wlotowe o charakterystycznych cechach postrzału z broni małokalibrowej. Jednakże, w celu weryfikacji oraz potwierdzenia obrażeń, wymagane są dalsze badania, w tym rekonstrukcja kości.

Wszystkie ofiary były ubrane, większość z nich miała na sobie obuwie. Przy szczątkach ujawniono przedmioty osobiste, jak: medalik z wizerunkiem Matki Bożej Niepokalanej, szczoteczkę do zębów, szklaną buteleczkę niewiadomego pochodzenia, dwa ołówki, sprzączki metalowe, guziki cywilne.

Ujawnione przy ofiarach pojedyncze przedmioty (zwłaszcza szczoteczka do zębów) wskazują, że zamordowani przetrzymywani byli wcześniej w miejscu odosobnienia. Korespondują one z artefaktami odnalezionymi podczas poprzednich etapów prac. Po raz kolejny potwierdzają także, że badany fragment wąwozu był wykorzystywany jako miejsce tajnych pochówków ofiar niemieckich egzekucji z więzienia na Zamku w Lublinie.

Wszystkie szczątki ekshumowano i przekazano do dalszych, szczegółowych badań. Odnalezione przedmioty zostały zabezpieczone przez technika policyjnego i włączone jako materiał dowodowy do śledztwa prowadzonego przez prokuratora OKŚZpNP w Lublinie.

Artur Piekarcz, OBPII IPN w Lublinie; Krzysztof Radka, BPiI IPN

Fot. Łukasz Pasztaleniec, OBPII IPN w Lublinie; Krzysztof Radka, BPiI IPN

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/243437,Szczałki-10-osob-odnalezione-na-Gorkach-Czechowskich-w-Lublinie.html>